

A Szentatya, Ferenc pápa üzenete a 27. Betegek világnapjára - 2019

„Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok” (Mt 10,8)

Kedves testvérek,

„Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok” (Mt 10,8). E szavakkal küldi el Jézus az apostolokat az evangélium hirdetésére, hogy Országa az adakozó szeretet tettei által terjedjen.

A 27. Betegek világnapja alkalmából, amely ünnepélyes keretek között 2019. február 11-én Kalkuttában veszi kezdetét, az Egyház, mint édesanya arra emlékezteti gyermekeit, különösen is a betegeket, hogy az ajándékozás ingyenes gesztusai – mint az irgalmas samaritánus cselekedete – jelentik az evangelizáció leghitelesebb módját. A betegápolás szaktudást és gyengédséget igényel, ugyanakkor spontán és egyszerű gesztusokra is szüksége van, amelyek teljesen ingyenesek, mint például egy simogatás, amelyek segítségével tudtára adhatjuk a másik embernek, hogy ő értékes számunkra.

Az élet Isten ajándéka, ahogy Szent Pál apostol is int bennünket: „mid van, amit nem kaptál?” (1Kor 4,7). Mivel ajándék, életünket sem tekinthetjük egyszerűen tulajdonunknak vagy egy birtoktárgynak, különösen nem az orvostudomány és a biotechnológia eredményeit látva, amelyek az embert könnyen arra csábíthatják, hogy engedjen a kísértésnek és manipulálja az „élet fáját” (Ter 3,24).

A selejtezés és az érzéketlenség kultúrájával szembesülve haladéktalanul rá szeretnék mutatni arra, hogy az odaadás modelljének kihívást kell jelentenie az individualizmus és a mai, osztársadalmi pazarlás számára azért, hogy a népek és kultúrák között az együttműködés legszélesebb spektrumát előmozdíthassa. A dialógus mint az odaadás szükséges előfeltétele megnyitja az emberi fejlődés és növekedés előtt a szükséges kapcsolatokat, amelyek így áttörhetik a társadalomban már begyakorlottnak, hagyományosnak számító hatalomgyakorlási formák kereteit. Az odaadás nem azonos az ajándékozás gesztusával, csak akkor nevezhetjük annak, ha valaki saját magát is odaadja benne: épp ezért nem korlátozódhat a tulajdon vagy bármely más tárgy egyszerű átadására. Az odaadás épp abban különbözik az egyszerű ajándékozástól, hogy az ember saját magát tárja fel benne és kifejezi azt, hogy a másik emberrel kapcsolatba kíván lépni. Az odaadás mindenekelőtt egymás kölcsönös elismerése, ami a társadalmi kötődés nélkülözhetetlen ismertetőjele. Az odaadásban visszatükrözzük Isten Szeretetét, amely abban érte el csúcspontját, hogy Jézus, az Isten

Fia emberré lett és kiáradt ránk a Szentlélek.

Minden ember szegény, rászoruló és szükségét szenvedő. Amikor megszületünk, az élethez szükségünk van szüleink gondoskodására, és életünk egyetlen szakaszában sem lehetséges, hogy teljesen függetlenedjünk másoktól és lemondjunk a segítségükről, senki sem tudja teljesen levetni magáról a kiszolgáltatottság kötelékeit. Mindez annak az állapotnak a sajátossága, amelyet „teremtettségnek” nevezünk. Ennek az igazságnak az őszinte felismerése segít minket, hogy alázatosak maradjunk és bátran gyakoroljuk a szolidaritást mint az élethez szükséges nélkülözhetetlen erényt.

Ez a felismerés felelős és felelősségtudatot ébresztő cselekvésre indít minket, egy olyan értéket szem előtt tartva, amely elválaszthatatlanul egyszerre egyéni és társadalmi is. Akkor, amikor az ember saját magát nem mint önálló és önmagába záródó világot szemléli, hanem mint egy olyan lényt, amely természeténél fogva szorosan kapcsolódik másokhoz, akiket kezdettől fogva testvérének tart, akkor válik lehetségessé a szolidáris és a közjóra irányuló cselekvés. Ne féljünk beismerni azt, hogy szükségét szenvedők vagyunk és képtelenek arra, hogy mindent biztosítsunk magunknak, amire szükségünk van, mert egyedül és kizárólag a saját erőnkre támaszkodva a korlátainkat nem tudjuk legyőzni. Ne féljünk ettől a felismeréstől: Isten saját magát megalázta Jézusban (vö. Fil 2,8) és lehajolt hozzánk, lehajol szegénységünkhöz, hogy segítsen minket – megajándékozva mindazzal, amit magunktól soha sem érhetünk el.

Indiában ezen ünnepélyes világnap kezdetén örömmel és csodálattal tekintek Kalkuttai Teréz anyára, úgy, mint az irgalmasság példaképre, aki a szegények és a betegek számára megtapasztalhatóvá tette Isten szeretetét. Ahogyan a szentté avatásán mondtam:

Teréz anya egész létezésével az isteni irgalmasság nagylelkű szétosztója volt „aki mindenkinek a szolgálatára állt az emberi élet befogadása és megvédelmezése által, legyen szó a meg nem született vagy a magára hagyott és elhagyatott életről. (...) Odahajolt a kimerült, az út szélén meghalni hagyott emberek fölé, elismerve méltóságukat, amelyet Isten adott nekik; felemelte hangját a világ hatalmasai előtt, hogy ismerjék be vétkességüket (...) az általuk teremtett szegénység bűnében. Számára az irgalmasság volt az a »só«, amely megízéstitte minden tettét és az a »fény«, amely beragyogta mindazok sötétségét, akiknek már könnyük sem maradt, hogy megsirassák szegénységüket és szenvedésüket. A külvárosokban és az emberi létezés perifériáin folytatott missziója úgy áll ma is előttünk, mint Isten legszegényebbekhez való közelségének beszédes tanúságtétele a szegények körében” (Homília, 2016. szeptember 4.).

Szent Teréz anya segít minket abban, hogy megértsük: a cselekvés egyetlen kritériuma az önként adott szeretet kell, hogy legyen, tekintet nélkül nyelvre, kultúrára, bőrszínre vagy vallásra. Az ő példája arra indít minket, hogy az öröm és a remény új horizontjait nyissuk meg a rászoruló emberiségnek, különösen is a szenvedőknek, akiknek megértésre és gyengédségre van szükségük. Az emberi cselekvés ingyenessége a kovász az önkéntesek számára, akik szolgálata nagy fontossággal bír a szociális és betegápolási szektorban, és ékes módon utánozza az irgalmas szamaritánus lelkiségét. Megköszönöm és bátorítom azon önkéntes szervezetek munkáját, akik a betegek szállításával, elsősegéllyel, vér-, szövet- és szervadományozás koordinálásával foglalkoznak és bátorítom őket. Ennek a munkának különleges terepe – amelyen jelenlétetek az Egyház figyelmét különösen is tükrözi – a betegek jogainak védelme, mindenekelőtt azoké, akik patológikus betegségeken szenvednek és így különleges ápolást igényelnek. Ez az önkéntes szolgálat, amelyet a kórházakban és a házi beteggondozás területén végeztek és ami a testi ápolástól egészen a lelki-spirituális támogatásig terjed, alapvető jelentőségű. Sok beteg, egyedülálló és öreg embernek, akik pszichés és mozgásszervi problémákkal küzdenek, ez nagy hasznára szolgál. Arra

hívlak titeket, hogy továbbra is legyetek jelei az egyháznak e szekularizált világban. Az önkéntes segítő egy önzetlen barát, akivel a beteg megoszthatja gondolatait és érzéseit, aki odafigyelésével segíti őt, hogy az ápolás passzív alanyából egy kölcsönös viszony aktív résztvevőjévé és szereplőjévé váljon, új reményt nyerjen és képessé váljon a terápia elfogadására. Az önkéntes a szolgálatával értékeket, magatartásmintákat és egy olyan életformát ad tovább, amelynek középpontjában az adás kovásza áll. Így kap az ápolás emberi arcot.

Az önzetlenség dimenziójának mindenekelőtt a katolikus szeretetszolgálat intézményeit szükséges áthatnia, mivel azok tevékenysége az evangéliumi magatartás alapján áll a világnak mind a fejlett, mind pedig az elmaradott vidékein. A katolikus intézményeknek a szolidaritást és az önzetlenséget kell megvalósítaniuk, válasznak kell lenniük a profit mindenáron való hajszolására, az adok, hogy adj, a kizsákmányolás logikájára, ami nem veszi figyelembe a személyt.

Arra hívlak mindnyájatokat, hogy mozdítsátok elő az önátadás és az önzetlenség civilizációját, amihez elengedhetetlen, hogy legyőzzük a profitorientált gondolkodásmódot és a selejtezés kultúráját. A katolikus szeretetintézmények nem válhatnak a közgazdasági logika áldozatává, hanem fontosabbnak kell tartaniuk az emberekről való gondoskodást, mint a profitot. Mind jól tudjuk, hogy az ember egészsége kapcsolatokra épül, emberi kapcsolatoktól függ és bizalomra, barátságra, szolidaritásra van szüksége. Ez egy olyan érték, amelynek teljes ízét akkor tapasztalja meg az ember, ha megoszt másokkal. Az öröm, ami az önzetlen adást kíséri, jele a keresztény ember egészségének.

Mindnyájatokat Máriára, a betegek gyógyítójára, a Salus infirmorumra bízom. Ő segítsen minket, hogy azokat az adományokat, amelyeket a dialógus és a kölcsönös elfogadás szellemében elnyerünk, megosszuk egymással, segítsen, hogy mint testvérek éljünk, hogy mindegyikünk a másik szükségleteit is szem előtt tartsa, nagylelkűen, szívből adjon és az önzetlen adományozás örömét megtapasztalja. Nagy szeretettel biztosítlak mindnyájatokat arról, hogy imádságban közel vagyok hozzátok és szívből adom apostoli áldásomat.

Vatikán, 2018. november 25.

Krisztusnak, a Mindenség Királyának főünnepén

Ferenc